

Doporučený postup při odběru klinického materiálu pro diagnostiku respiračních virů

Acta hygienica, epidemiologica et
microbiologica (AHEM) č.1/2000.

MUDr. František BEŇA

Provádění nazofaryngeálního výtěru:

- ✓ Manipulace s odběrovou soupravou musí být prováděna za sterilních podmínek.
- ✓ Odběrovou soupravu tvoří dva vatové tampony, záznamová karta a zkumavka s virologickým odběrovým médiem.
- ✓ Odběrové médium se **uchovává v mrazničce při teplotě $-20 \pm 5^{\circ}\text{C}$** .
- ✓ Před odběrem je nutné médium rozmrazit tak, aby před použitím neobsahovalo kousky ledu.

Provádění nazofaryngeálního výtěru:

- ✓ Největší výtěžnost má odběr v akutní fázi infekce, tj. v prvních třech dnech od rozvoje klinických příznaků onemocnění.
- ✓ Výtěr je nejlépe provést po ránu nalačno, bez předchozího používání kloktadel a jiných dezinficií, které zkreslují laboratorní vyšetření. Totéž mohou způsobovat některé zubní pasty.

Provádění nazofaryngeálního výtěru:

- ✓ Pacienta před výtěrem necháme zakašlat. Jedním vatovým tamponem provedeme stěr zadní stěny nosohltanu krouživým pohybem tak, aby se setřelo co nejvíce epiteliálních buněk. Je nutné se vyhnout mandlím!
- ✓ Tampon vložíme do virologického odběrového média a asi uprostřed špejli zalomíme o okraj zkumavky.
- ✓ Druhým tamponem vytřeme obě nosní dírky a špejli opět zalomíme o okraj téže zkumavky (co možná nejmenší naředění výtěru).

Provádění nazofaryngeálního výtěru:

- ✓ Provedeme přesný zápis údajů do záznamové karty, tj. jméno, rodné číslo pacienta, kód zdravotní pojišťovny, všechny symptomy choroby, dosavadní terapii, jméno a odbornost a IČZ odesílajícího lékaře a jeho telefon.
- ✓ Výtěr v odběrovém médiu ihned uložíme do chladničky (+2 až +8 °C). **Materiál se nesmí zmrazit!** Nutno co nejrychleji transportovat do virologické laboratoře.